

sygn. akt III RC 38/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Marzena Studzińska

Protokolant Karina Kostyra

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2014 roku w Kłodzku

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletnich W. L., M. L. i J. L.

reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową I. L.

przeciwko T. L.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa od pozwanego T. L. alimenty płacone na rzecz małoletniego powoda J. L. do kwoty po 350 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, na rzecz małoletniego powoda M. L. do kwoty po 280 zł (dwieście osiemdziesiąt złotych) miesięcznie oraz na rzecz małoletniego powoda W. L. do kwoty po 280 zł (dwieście osiemdziesiąt złotych) miesięcznie, łącznie w kwocie po 910 zł miesięcznie, z tym że tak ustalone podwyższone alimenty pozwany płacić będzie do rąk matki małoletnich powodów I. L. każdego następującego po sobie miesiąca z góry najpóźniej do dnia 15 – go z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat poczynając od 20 stycznia 2014 roku, w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z 15 czerwca 2011 roku wydanym w sprawie sygn akt I C 1408/10 w łącznej kwocie po 700 zł miesięcznie

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała,

III. zwalania pozwanego T. L. od ponoszenia kosztów sądowych w całości,

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 38/14

UZASADNIENIE

Małoletni J. L., M. L. i W. L. reprezentowani przez przedstawicielkę ustawową I. L. wnieśli o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z 15 czerwca 2011 roku w sprawie sygn. akt I C 1408/10, należnych małoletnim powodom od pozwanego T. L. z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 500 zł na rzecz J. L. oraz z kwot po 200 zł miesięcznie do kwot po 400 zł na rzecz M. L. i W. L.. W uzasadnieniu przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów wskazała, że od czasu orzekania o alimentach znacznie wzrosły uzasadnione potrzeby powodów. Podała również, iż zmniejszyły się jej możliwości zarobkowe.

Pozwany T. L. w odpowiedzi na pozew z 13 lutego 2014 roku wniósł o oddalenie powództwa. Podniósł, że odbywa karę pozbawienia wolności. Podał, iż nie ma możliwości podjęcia pracy na terenie zakładu karnego i w związku z tym nie stać go na płacenie alimentów na rzecz synów w podwyższonej kwocie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z 15 czerwca 2011 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I C 1408/10 Sąd Okręgowy w Świdnicy zasądził od pozwanego T. L. alimenty na rzecz małoletnich powodów J. L. w kwocie po 300 miesięcznie, W. L. w kwocie po 200 zł miesięcznie oraz M. L. w kwocie po 200 zł miesięcznie (pkt III wyroku).

/dowód: wyrok z 15 czerwca 2011 roku zawarty w aktach Sądu Okręgowego w Świdnicy o sygn. akt I C 1408/10/

Wówczas małoletni powodowie mieszkali wspólnie z matką I. L. u rodziców I. L..

Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów prowadziła działalność gospodarczą – Akademię (...), gdzie opiekowała się pięciorgiem dzieci. Działalność ta przynosiła straty.

I. L. korzystała z pomocy finansowej swoich rodziców.

Małoletni J. L. miał wówczas 10 lat. Na koszty utrzymania małoletniego składały się opłaty za treningi lekkoatletyczne (do 50 zł do 100 zł), koszty zakupu witamin, odżywek, leków i odzieży sportowej, wydatki związane z uczęszczaniem małoletniego do szkoły (od 30 zł do 50 zł), wydatki na wyżywienie (około 600 zł), koszty zakupu środków kosmetycznych (około 100 zł).

M. L. miał wtedy 6 lat, a W. L. 5 lat. Małoletni M. i W. L. cierpieli na alergię i wobec tego ich matka ponosiła związane z tym koszty ich leczenia w kwocie około 200-300 zł na rzecz każdego z nich.

/dowód: przesłuchanie stron – zeznania I. L. zawarte w aktach Sądu Okręgowego w Świdnicy o sygn. akt I C 1408/10/

W tym czasie pozwany T. L. utrzymywał się z pracy dorywczej, z której otrzymywał wynagrodzenie w kwocie około 1200 zł. Pozwany był żołnierzem zawodowym, ale został dyscyplinarnie zwolniony z wojska i w związku z tym nie otrzymywał z tego tytułu żadnych świadczeń emerytalnych.

/dowód: przesłuchanie stron – zeznania T. L. zawarte w aktach Sądu Okręgowego w Świdnicy o sygn. akt I C 1408/10/

Obecnie małoletni powodowie mieszkają wraz z matką I. L. w wynajętym mieszkaniu. Miesięczne opłaty związane z utrzymaniem mieszkania ponoszone przez matkę małoletnich powodów obejmują czynsz najmu – 1200 zł oraz opłaty za media – około 200 zł.

I. L. pracuje jako niania (obecnie opiekuje się dwójką dzieci) i osiąga z tego dochód w kwocie po 1100 zł netto miesięcznie. Do września 2013 roku I. L. prowadziła działalność gospodarczą w zakresie opieki nad dziećmi – prywatne przedszkole.

Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów pobiera z Ośrodka Pomocy (...) w K. zasiłek rodzinny na rzecz małoletnich powodów wraz z dodatkami (w łącznej kwocie po 400 zł miesięcznie) oraz zaliczkę alimentacyjną. I. L. nadal korzysta z pomocy finansowej rodziców, a ponadto brata.

/dowód: przesłuchanie stron – zeznania przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów, k. 36v, 37; umowy uaktywniające z 30 grudnia 2013 roku, k. 22-24; decyzje Burmistrza Miasta K. z września 2013 roku, k. 25-26; zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowych 2013 wraz z załącznikami, k. 28-35/

Małoletni W. L. ma trzynaście lat i uczęszcza do szóstej klasy szkoły podstawowej. Miesięczny koszt utrzymania małoletniego powoda to kwota około 1000 złotych, na którą składają się koszty zakupu żywienia, odzieży, opłaty związane z edukacją, koszty wyjazdów na zawody sportowe oraz zakupu obuwia sportowego. Powód W. L. jest zdrowym dzieckiem.

Małoletni M. L. ma dziewięć lat, a jego miesięczny koszt utrzymania wynosi co najmniej 800 zł. Małoletni cierpi na alergię oraz astmę oskrzelową.

Małoletni W. L. ma siedem lat, a jego miesięczny koszt utrzymania wynosi ok 800 zł. Małoletni cierpi na astmę.

/dowód: przesłuchanie stron – zeznania przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów, k. 36v, 37/

Pozwany T. L. od 3 stycznia 2014 roku przebywa w zakładzie karnym, gdzie odbywa karę trzech lat pozbawienia wolności. Koniec odbywania przez pozwanego tejże kary nastąpi 2 stycznia 2017 roku. T. L. nie pracuje w zakładzie karnym.

Bezpośrednio przed osadzeniem w zakładzie karnym pozwany przez dwa miesiące pracował jako magazynier w Czechach i zarabiał po 3500 zł miesięcznie. Wcześniej, tj. do maja 2013 roku T. L. pracował w Czechach jako pracownik fizyczny i zarabiał po 2000 zł miesięcznie. Na dojazd do pracy pozwany wydawał po około 100 zł miesięcznie, natomiast na zakwaterowanie w Czechach po 100 zł miesięcznie (pozostałą część pokrywał pracodawca pozwanego). W tym czasie w Polsce pozwany mieszkał w służbowym mieszkaniu, którego koszt utrzymania wynosił po 600 zł miesięcznie, w tym czynsz i opłaty za media.

T. L. posiada wykształcenie średnie, z zawodu jest żołnierzem zawodowym. Jednakże pozwany nie wykonuje wyuczonego zawodu z uwagi na prawomocne skazanie.

Do grudnia 2013 roku pozwany w ramach kontraktu wykonywał czynności na rzecz Jednostki Wojskowej w K., tzn. jeździł na poligony jako dowódca plutonu narodowych sił rezerwowych i osiągał z tego tytułu dochód w kwocie po około 2000 zł netto rocznie.

T. L. otrzymał zwroty podatku z czeskiego urzędu podatkowego za rok podatkowy 2012 i 2013 w kwotach po około 6000 zł

Pozwany posiada oszczędności w kwocie 4000 zł.

Pozwany nie łoży alimentów zasądzonych na rzecz małoletnich powodów.

T. L. zaciągnął w grudniu 2013 roku pożyczkę w instytucji parabankowej w kwocie 2000 zł.

/dowód: przesłuchanie stron – zeznania pozwanego, k. 51v, 52/

Powiatowy Urząd Pracy w K. w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 marca 2014 roku dysponował kilkunastoma ofertami pracy dla osób z wykształceniem średnim oraz dla mężczyzn bez kwalifikacji zawodowych, m. in. dwoma na stanowisku recepcjonista za wynagrodzeniem po 1900 zł brutto miesięcznie, na stanowisku pracownik działu marketingu za wynagrodzeniem brutto 1700 zł miesięcznie, doradca klienta za wynagrodzeniem brutto 1680 zł miesięcznie

/ **dowód** : pismo Powiatowego Urzędu Pracy w K. z 28 kwietnia 2014 roku z załącznikami, k. 61-69/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania (art. 133 krio). W myśl przepisu art. 135 § 1 krio zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Dopiero ustalenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, a następnie porównanie tych wartości umożliwi ustalenie, czy i w jakim zakresie – w całości lub w części potrzeby uprawnionego mogą być zaspokojone przez zobowiązanego. Usprawiedliwione potrzeby dotyczą środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania.

Natomiast podstawą do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego jest zgodnie z art. 138 krio zmiana stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Jednakże zakres obowiązku alimentacyjnego nigdy nie może przekroczyć możliwości zarobkowych osoby zobowiązanej, ani też usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentów.

Z powyższego wynika, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 krio wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmniejszeniu lub zwiększeniu. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po wydaniu prawomocnego wyroku.

W niniejszej sprawie, zdaniem Sądu, w okresie od uprawomocnienia się orzeczenia ustalającego alimenty na rzecz małoletnich powodów (17 lipca 2011 roku) do dnia wyrokowania w niniejszej sprawie zaszła taka zmiana stosunków, która uzasadnia ich podwyższenie.

Wskazać należy, iż obecnie małoletni powód J. L. ma lat 13 i uczęszcza do szóstej klasy szkoły podstawowej. W związku z tym nie ulega wątpliwości, że jego potrzeby życiowe wzrosły, co wiąże się z dorastaniem. Sąd ocenił miesięczny koszt utrzymania małoletniego na kwotę ok. 1000 zł, na którą składają się koszty zakupu żywienia, odzieży, składki i opłaty związane z edukacją oraz część kosztów utrzymania mieszkania.

Małoletni powód M. L. ma dziewięć lat, a jego miesięczny koszt utrzymania wynosi co najmniej 800 zł. Małoletni cierpi na alergię oraz astmę oskrzelową.

Małoletni W. L. ma siedem lat, a jego miesięczny koszt utrzymania wynosi również ok 800 zł. Małoletni cierpi na astmę.

Jeżeli chodzi natomiast o matkę powodów – I. L. to pracuje ona jako niania, a jej miesięczny dochód wynosi po 1100 zł netto (w czasie poprzedniego orzekania o alimentach na rzecz powodów I. L. prowadziła działalność gospodarczą, która przynosiła straty). Matka małoletnich powodów ponosi obecnie koszty utrzymania wynajętego mieszkania w łącznej kwocie po 1400 zł miesięcznie (wcześniej wraz z synami mieszkała u rodziców).

Przechodząc do oceny sytuacji majątkowej pozwanego T. L. stwierdzić należy, iż zaszły w niej zmiany. W dacie wyrokowania przez Sąd Okręgowy w Świdnicy w sprawie o sygn. I C 1408/10 pozwany pracował dorywczo i osiągał z tego tytułu dochód w kwocie po 1200 zł netto miesięcznie. Obecnie pozwany przebywa w zakładzie karnym, gdzie odbywa karę trzech lat pozbawienia wolności. Dodać należy, iż przed osadzeniem w zakładzie karnym pozwany pracował jako magazynier i zarabiał po 3500 zł miesięcznie. Wcześniej pozwany również pracował w Czechach jako pracownik fizyczny i zarabiał po 2000 zł miesięcznie. T. L. ponosił wówczas stałe miesięczne wydatki na opłacenie mieszkania służbowego w Polsce kwocie po 600 zł, dojazd do pracy w kwocie po 100 zł oraz zakwaterowanie w Czechach w kwocie po 100 zł.

Fakt, że w chwili obecnej pozwany przebywa w zakładzie karnym i nie pracuje nie ma wpływu na ustalenie wysokości alimentów należnych małoletnim powodom. Sąd wziął bowiem pod uwagę zasadę, że zakres obowiązku

alimentacyjnego zależy nie od faktycznych dochodów osoby zobowiązanej, ale od jej możliwości zarobkowych i majątkowych.

W ciągu pierwszych trzech miesięcy roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. wystawionych było kilkanaście ofert pracy dla mężczyzn bez kwalifikacji zawodowych za średnim miesięcznym wynagrodzeniem od 1900 zł do 1680 zł brutto miesięcznie.

W oparciu o powyższe Sąd uznał, że skoro pozwany pozbawia się możliwości uzyskania zarobków w kwocie 1900 zł brutto miesięcznie to nie może to nastąpić kosztem synów, do których utrzymania pozwany jest zobowiązany. Na marginesie dodać należy, iż bezpośrednio przed osadzeniem w zakładzie karnym pozwany pracował i zarabiał po 3500 zł miesięcznie.

Stwierdzić zatem należy, iż od czasu poprzedniego wyrokowania (2011 rok) możliwości zarobkowe pozwanego zwiększyły się (przed osadzeniem w zakładzie karnym zarabiał po 3500 zł miesięcznie), a także potrzeby każdego z małoletnich powodów wzrosły (są starsi, a ponadto ich matka ponosi obecnie koszty związane z utrzymaniem wynajmowanego mieszkania, w którym mieszka z synami). Wobec tego żądanie waloryzacji alimentów na rzecz małoletnich powodów zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Zakres obowiązku alimentacyjnego po stronie pozwanego Sąd zwiększył o 210 zł miesięcznie, uznając, że jest to część zwiększonych kosztów utrzymania powodów, która odpowiada możliwościom zarobkowym pozwanego. Dodać należy także, iż pozwany nie ma innych osób na utrzymaniu.

Tym samym Sąd uznał, w oparciu o treść art. 138 krio w zw. z art. 135 § 1 krio, że koszty utrzymania małoletnich powodów odpowiednie do ich usprawiedliwionych potrzeb są zaspokojone przy ustaleniu świadczenia alimentacyjnego pozwanego na kwotę 350 zł miesięcznie na rzecz J. L. oraz na kwoty po 280 zł na rzecz M. L. i W. L. (pkt I wyroku).

W pozostałej części Sąd powództwo oddalił (pkt II wyroku) uznając, że skoro utrzymanie dzieci niezdolnych do samodzielnego zaspokojenia swoich potrzeb, obciąża obydwój rodziców, to również matka powodów ma obowiązek przyczyniania się do finansowego pokrycia ich potrzeb. Stanowisko Sądu jest tym bardziej uzasadnione, że pozwalają na to możliwości zarobkowe I. L.

Z uwagi na sytuację materialną Sąd zwolnił pozwanego, na podstawie art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2007 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U z 2007 r. Nr 191, poz. 1371) oraz art. 102 k.p.c., od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych. (pkt III wyroku).

Rygor natychmiastowej wykonalności Sąd nadał na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., o czym orzeczono jak w punkcie IV wyroku.